

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.

Fél évre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíthatnak.

Nyitlter petitaora 50 fillér.

Felelős szerkesztő:
ZRÍNYI KAROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapigazgató:
STRAUSZ SÁNDOR.

A muraközi sumások.

Irtá: H-r J-6.

Ne ferdüljön mosolyra a t olvasó ajka, amikor az ide biggyesztett címen végigfut a tekintete. Nem tréfálkozunk; sőt nagyon is komoly hangokat pengünk.

Alsómuraközben feletlebb sok a kretin, vagyis, a mi nyelvünkön szólva, a — sumák. Ezt a laikus is észreveheti.

Nincsenek birtokunkban hivatalos hitelességgel lejelzett statisztikai adatok (pedig bizonyára vezetnek erről is kimutatást), úgy tehát teljes pontossággal nem állapíthatjuk meg: vajjon szaporodik-e az idioták száma évről-évre, avagy apad? Nekünk, akik csak úgyszólván szemmértékkel, a látszat, a tapasztalat mérő-serpenyőjén mérlegeljük megfigyeléseinket, úgy tetszik, hogy megdöbbenően fokozódik a számuk. Főleg Légrádon, Domboruban, Kotorban, vagyis a Dráva mellékén. (De szívesen elhisszük azt is, hogy fogyatkozik.) Mi okozza a rettenetesen életlenített szerencsétlenek eltorzulását, torzulását? Mitől támad az a révedező, bamba tekintet, süketséggel párosult szellemi alárendeltség, testi megrokkantság, imbolygó járás, duzzadás a paizsmirigyekből a nyakon, amely némelyiknél többszörös? stb. Nyilván a talajviszony, a víz és a rossz táplálkozás idézik elő.

Ezen emberkorcsok, elcsenevészedett ember-karrikatúrák, rikácsoló hangjukkal, gyöngö fizikumukkal, lelki korlátoltságukkal minden ép érzékű teremést szánalommal töltenek el, de azért nem tudunk rá esetet, hogy valami hathatós intézkedés, orvosi beavatkozás, szociális segedelemnyújtás vagy csak akár társadalmi avagy közigazgatási érdeklődés irányulna is oda, hogy a kretinizmus terjedését megakasszák s e hülyék számát csökkentik.

Az idiotizmus ily nagyarányú elfajulásának, mint mondtam, elsősorban a talajviszonyok kedvezőtlenége, mostohasága az oka, másodsorban azonban a posványos víz fogyasztása is hozzájárul.

Megfigyelhető, hogy paizsmirigy-daganat, nyakduzzadás főleg az oly embereknél jelentkezik, akik a falvak periferiáján, a vad-vizek, Drávakiöntések vagy vízmosásos árterületek mellékén laknak. Mert nemcsak rosszul táplálkozó polgárok kapják meg ezt a fizikai felesleget, hanem uriaszonyok is, akik pedig rendes eledelt esznek, de amellett sok ivóvizet fanyarodnak, akár szükségéből, akár szokásból. (Érfi ritkán iszik vizet) Noha e talajviszonyokon is lehetne okszerű

technikai eljárással, lecsapolással, fásítással s egyéb módon javítani: a víz ízét, vegyi összetételét s a vízben élő mikrobák természetét megváltoztatni tán csak sterilizálással lehetne. Ez pedig parazslembnél lehetetlen dolog.

Hogy a kretinizmus fokozódását a meg nem felelő étkezés is előmozdítja: az is bizonyos. Ezen segíteni s dietetikai módszerekkel ezt kiirtani azonban megint bajos.

Ehez nervus rerum, — sok pénz kellene. Az pedig nincs. Hiszen olyan sanyaru életkörülmények közt tengődik maga az egész középosztály is, hogy manapság az úr sem eszik húst máskor, mint ünnepen. A muraközi paraszt meg csak — disznóöléskor. Az azonban még sincs rendjén, hogy a hülyeség terjedésének nem vetünk gátat — a lehetőség határai közt s amennyire lehet, orvossággal. A nagykanizsai sorozóbizottság mosolyogva tekint az ily elcsenevészedett, megrokkant emberekre. Nem csoda! — Alsómuraközéből évről-évre rokkantabb, összeaszottabb, silányabb katonaanyag áll oda a mérőpálcá alá.

Igaz, az orvosok, természettudósok is azt hirdetik, hogy az emberiség fizikuma iasankint degenerálódik. De ily rohamos méretekben, mint nálunk, nem lenne szabad ennek fokozódnia — lefele.

Micsoda gyermek szírmazhatik ily korcsok egyesüléséből? Micsoda nemzedék él már ma is ezekben a községekben! Siralom rájuk tekinteni!

Az említettem bajok egy másik szülő oka a fiúgyermeknek a korai dohányzás, kukoricakenyér-kosztal egyesítve: mindkét nemnél azonkívül — nevezük nevén a gyereket — a korai fajtalanokodás is. Gyermek-szerelmeiből csak elsatnyult generáció eredhet s ered is. Ennek természetszerű következése a lelki, ethikai és fizikai dekadencia. Amely gyors és végzetesen veszedelmes.

A kóros tünetekre orvos, templom, iskola, akaratfegyelmezés hathat csak jótékony irul. Ennek nem vagyunk híjával. Csak üstökön kell ragadnunk az eszközt és módot.

Mindezeket kívül szerleten és permánens jellegű veszedelem még az, hogy a házassulandó ifjúság nem lát tovább az orránát. A Drávan túl, pl. Somogyban, nemcsak szilva terem a régi kistűkör szerint, hanem szálas, tagbaszakadt legény s egészséges, duzzadt idomu eladó leánysereg is. Igaz, hogy a vértelrissülésnek nyelvi akadályai is vannak, meg bizonyos ostoba előítéletek s »pógáros« alszemérmeskedés is,

de ezek mind apró szalmaszálak, amelyek nem burkolhatják körül s nem fojthatják meg az újabb és legújabb nemzedék vértisztító s fajfejlesztő folyamatát.

Kettő azonban bizonyos: először az, hogy túlságosan sok a kretin s másodsor az, hogy ezen a bajon részint preventív beavatkozással, részint utólagos szánálással legalább némileg, — segíteni lehetne s kellene is.

Az én gyermekkoromban az iskolát golyvazsírral is ellátták, mert védekeztek a szépségrebló hüfelesleg ellen is. Ma még a nyakfoglár is zavartalanul burjánozhatik az áll alatt s a fül tövében. Ez pedig kissé sok a jóból.

Vajha eljönne a haladás ezen a téren is hováhamarább! Mert ha sokáig késlekedünk, hába szavazza meg a parlament az ujonckontingenti: Muraköz csak — golyvát fog beszállítani.

Nők osztályharca.

Az angol szuffrazsették! — Emlegetik őket gunnyal és minden humorista rajtuk közzöriüli elmeélet. Pedig milyen igazságtalanság ez! Mert az úgy, a melyért az angol szuffrazsették küzdenek, nagyon komoly és általános figyelmet érdemel.

Hogy tisztán, érdeme szerint lássuk az angol feminista küzdelem célját és körülményeit, egy félreértést kell eloszlatnunk. Ne higgyük, hogy csakugyan a szavazati jog az, melyért ezernyi ezer nő megmozdul és kiteszi magát inzultusoknak. Ez csak eszköz. Eszköz, amellyel a mai nagyon elnyomott helyzetűkőn akarnak segíteni. Tisztán kimondhatjuk, az angol feminizmus korántsem egy nemnek a harca, hanem egy osztályé, amely máig is a középkori törvények rettenetes terhét nyögi.

Az angol törvényhozás a megújhodás során mindig megleteledkezett a nőkről. A nők kegyelele Angliában — ha csak a törvény szellemét tekintjük — körülbelül olyan, mint a szerencsétlen kínai, vagy japán társnőiké. És mikor ezek a nők a tett propagandájára szánják magukat, kineveletés az osztályrészük. A törvény mostohái ők és azok maradnak az élet minden változatában: mint leányok, mint hitvesek, mint anyák egyaránt. Mint anya, az angol nő voltaképen nem is anyja a gyermekének. Szülői joga csak az apának van. Az apa halálával nem az anyja a természetes gyámja gyermekének, hanem az, akit az apa erre a tisztre kijelöl. Ellenben az anyja nem je-

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmáskasabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Ára 120. — Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozal ingyen postai szállítással. 637 46—52

lölhet ki gyámat az ő árván maradt gyermekei számára. Az anya nem gyakorolhat semmi befolyást gyermekei nevelésére, ez is a férj, az apa kizárólagos joga.

A férjnek törvényadta joga megverni a feleséget, amely jogát csak egy megszorítás határozza, az, hogy a bot, amellyel veri, ne legyen hüvelykujjánál vastagabb.

Ha a nő válni akar, a törvény a férfinak fogja pártját és olyan főként biztosít neki, mely rendkívül megnehezíti a nő helyzetét. Nem válnak az angoloknál, ha a férj megcsalja feleséget, még akkor sem, ha kedvesét a családi házába hozza.

Ha a férj végrendelet nélkül halt meg, a nő a hátrahagyott vagyonnak csak egyharmad részét öröklő, holott a férj felesége minden vagyonának egyedüli örököse. Ha az apa csak ingatlant hagyott hátra, a lánytestvérek mindentől elesnek, mert az ingatlanok egyedül a fiúkat illeti meg.

Igazságtalan az angol nő helyzete, mint kenyérkereső is, mert aránytalanul rosszakbul fizetik, mint férfi kollégáját.

Még egész sereg példát lehetne idézni, amelyek kiáltoan, megdöbbentően mutatják, hogy itt egy osztály sorsjavító törekvéseivel állunk szemben, nem pedig hóberttal, szézzellyel, amely minden áron politikai játékot keres!

A házasságok kötelező orvosi vizsgálata.

Megszivlelendő fontos mozgalom indult meg. Évtizedek óta állandóan panaszkodnak, miként lehetne a jövőnd nemzedék egészségét megóvni ama rettenetes fertőző és átörökölhető betegségektől, melyek úgyszólván meglizdelik az emberiséget. Csaknem egyöntetű a vélemény, hogy ezeken a bajokon csakis a házasságok orvosi megvizsgálása segíthet. Egyes külföldi államokban erős kézzel mertek belenyulni e kérdésbe és törvényileg kimondták, hogy csakis előzetes orvosi egészségi bizonyítvány alapján lehet házasodni. Most, hogy Ehrlich Pál, a tudós frankfurti orvosprofesszor, a vérbaj elleni szérumot feltalálta, a kérdés hazánkban is újból felvetődött. A »Házasság- és Családjogi Szemle« szerkesztősége, mely programjánál fogva elsősorban hivatott e kérdés megvitatására ugyanis országos mozgalmat indít a házasságok kötelező orvosi megvizsgálása tárgyában, melynek eredményeképpen törvényjavaslattal fog a parlament elé járulni.

A szabad Amerika egyes államaiban már régen törvény biztosítja, Németországban pedig most szándékoznak törvényjavaslattal biztosítani az államhatalom azon jogát, hogy belenyuljon a házassági szándékozó felek korlátlan egyéni szabadságába!

A felvilágosult, műveltebb elemek önszántukból ma is igénybe veszik házasságuk előtt az orvosi tanácsot; a 16-ik éven aluli kiskorúak pedig csakis orvosi vélemény alapján kaphatnak házasságkötésükhöz miniszteri dispencziót; miért ne lehetne e féltétekedést ma, mikor a női és férfi nemnek egyaránt megvannak saját nembeli orvosai — kényszerítőleg általánosítani?

Csak egészséges egyének köthessenek egymással házasságot! Ostobaság szégyenkezünk! Amivel a természet felruházott bennünket — az nem lehet szégyen és ellátkozás tárgya! Ismerjük meg azt, kihez egy egész élet láncai fognak lózni.

A különféle nemi vérbetegségektől, tü-

dóvésztől, görvélykórtól, epilepsiától, az örültség és egyéb átörökölhető fertőző betegségektől mentheljük meg ösmagunkat, családunkat, a nemzetet, ha az általános orvosi vizitációt kötelezővé tesszük.

Hirdetmény.

A Csáktornya Vidéki Gazdakör f. hó 21-én vasárnap d. u. 5 órákor tartja Csáktornyan, a községháza tancstermében évi közgyűlést, mely az alapszabályok értelmében, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül, határozatképes lesz.

Tárgysorozat:

1. Titkár évi jelentése.
2. Pénztári jelentés.
3. a) titkári állás b) pénztárnoki állás betöltése.

A t. tagok és a gazdakör iránt érdeklődők felkérteknek, minél nagyobb számban megjelenni.

Csáktornya, 1910. aug. 4-én.

Az elnökség.

— **Felhívás.** Zalavármegye törvényhatósága által a vármegye területén közlekedő járműveknek a tulajdonos nevével leendő ellátása iránt 22637/u. i. 1905. sz. a. alkotott szabályrendelet 1. §. értelmében Zalavár egye területén minden teherszállító és fuvarozó jobb oldalán a tulajdonos nevét, lakhelyét és házszámát olvashatóan feltüntetve magyar nyelvű felírással, vagy táblával kell ellátva lennie. A számozott bérkocsik és könnyű magánfogatok, valamint a gazdasági célból a gazdaság területén közlekedő minden jármű ezen rendelkezés alól kivéteik. Figyelmezteli ennél fogva Csáktornya nagyközség előjárósága a nagyközség területén lakó érdekelte fogatok tulajdonosait, hogy a hivatkozott rendelkezésnek annál is inkább eleget tegyenek, mert a mulasztók a hatóságok megbüntetés végett fel fognak jelenteni. A jelzett szabályrendelet 2. §-a szerint a kihágást elkövetők 1 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajtatlanság esetében megfelelő elzárással büntetendők.

K Ü L Ö N F É L É K.

A magyar nóta.

Nem halt még ki, él még mindég

A szép magyar nóta.

Fel-fel sir még pusztákon a

Pásztor tilinkója.

Most is mindég úgy kesereg.

Mint valaha régen,

Szomorúan úgy sírdogál

Holdvilágos éjen.

Akad mindég egy-egy legény

inek szívó gyászol,

Ejzaka sir, panaszodik

Hűtlen, csalfa lányról.

Lányoknak is — óh van mindég —

Elég gondjuk rája,

Hogy ne haljon sohasem ki

A bús magyar nóta.

V. M.

— **Lobogózzuk fel a várost!** Szent István napja Magyarország nemzeti ünnepe. Illik, hogy ennek külsőleg is kifejezést adjunk. Így gondolkodott a város képviselőtestülete is, amikor egyik tavalyi közgyűlésén határozatilag kimondta, hogy ezentúl minden évben Szent István napján a várost fellobogóztatja. Az idén első ízben van az előjáróságnak alkalmá, hogy a határozat intencióinak eleget tegyen. Ép ezért lapunk útján kéri fel a házak tulajdonosait, esetleg lakóit, hogy méltányolva a képviselőtestület

hazafias határozatát, házaikra Szent István napján a nemzeti lobogót kitűzni sziveskedjenek.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közokt. ü. miniszter Csecsinovics Aladár csáktornyai polg. isk. helyettes tanár Közszegre helyezte át ugyanezen minőségben az ottani áll. polg. iskolához.

— **Kinevezés.** A Julián Egyesület a Szlavoniában felállított iskolákhoz Kristály István, Csacsovics István, Gumilár Ferenc, Jenschke Ferenc és Csáky István okl. tanítókat tanítóknak nevezte ki. Utóbbit a slatnői iskolánál az igazgatói teendő elvégzésével bízták meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület parancsnoksága ezúton is leghálásabb köszönetét fejezi ki mindama nemesszívű úrhölgyeknek, különösen pedig Szalmay Józsefné főszolgabíróné öngyűségének, ama ténykedésükért, amelyet a nyári mulatság alkalmával annak anyagi sikere érdekében kifejtieni kegyeskedtek.

— **Áthelyezések.** A Kapisztráni szent Jánosról nevezett Ferencudri rendtartomány most megtartott rendezési gyűléséből kifolyólag Novák Czelesztin atya Pécsről Radnára, Hrebák Gergely atya Szécsényből Kaplonyba helyezte át a Megla Tibor, mint újmisé, Szabadkára küldetett ki. Az andócsi házfonóktól, Czónár Celentint is Párára helyezték át.

— **Új polgári iskolai igazgató.** A nagykanizsai áll. polg. iskolának új igazgatója lett. Ugyanis Bartha Gyula dr. eddigi igazgatónak nyugdíjaztatásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter, helyére Walligurszky Antal ottani polgári isk. tanárt nevezte ki igazgatónak.

— **Nyári mulatság.** A tűzoltók által rendezett nyári mulatság múlt vasárnap délután igen jól sikerült. Nagyszámu közönség gyűlt össze az u. n. Városligetben, mely ilyen mulatság rendezésére terjedelménél fogva nemcsak nagyon alkalmas, de a természet nyújtotta szépségek következtében fényes keretű is szolgál. S a rendezők, kiknek élén Fejér Jenő parancsnok állott, fáradhatatlanok voltak, hogy a közönség a mulatság során szórakozzék is. A közönség egész délután talpon volt s minduntalan akadt valami mulató dologra, melyet a gazdag program nyújtott. Mégis kár, hogy a bikák Siofoknál »rekedtek« s így a közönség a bikavivaldó látványosságától elesett, valamint, hogy a konfettit is csak másnap kapták meg a tűzoltók, ami meg a kasszára volt hátrányos. A többi ígért pontot azonban mind hűségesen betartották, csak Halley üstökös csapta be szokás szerint a rendezőket, sehoggy se akart megjelenni. Leglényesebben sikerült a Péntek Ernő által kezelt túzjáték, melynek egyes mutatványai nagyon tetszetek. Eközben folyt a világposta is, melynek nyertesei Szilágyi Margit, Antonovics Józsa és Leitner Odónné lettek. A levelező lapok legnagyobb fogasztója pedig Hutter Károly postatiszt volt, aki ezért díjat is nyert. A mulatságnak nemcsak erkölcsi, de anyagi sikere is volt. Ennek egyik bizonyossága az alanti hosszú névsor, mely a mulatság felülfizetőit feltünteti. Felülfizetett: Mráz Testvérek és T. J. 5—5, Strausz Sándor 3; Kelemen Ferenc, Scheffer Rezső 250; Antonovics József, Gajdos Mihály, Simon József, Szalmay József, Székely Vilmos, Tibanyi Mihály, Tomka György és Viola Vilmos dr 2; Budai József, Dobsa Kálmán, Heilig József, Ivacsics Ignác, Kollarics Gusztáv, Willmann

János 1.50; Marinovics Ferenc 1.25; Bertin Agoston, Fenyvesi József, Freyler Gyula, id. Heinrich Mor, Gut Béla, Hirschsohn Ernő, Kovács Lipót dr, Kreutz Lipót, Leitner Ödön, Márics Viktor, Mayer Lajos, Mayercsák Béla, Nádasi József, id. Premecz Miklós, Santek Balázs, Schlezinger Lajos, Schwarz Albert dr, ifj. Sztrahunya József, Szudec Ferenc, Tárnai Mihály, Verhár Márton, Vidovics Ferenc, Zrinyi Károly 1 K; Barta József, Hübsch Manó, Katz Lipót, Mikk Szilárd, Morvay Gusztáv, Pintás Károly 60; Artner Sándor, Baranics Gábor, Binder Károly, Bolgár Dezső, Buchwald József, Darvas József, Deutsch Béla, Fink Jenő, Friedmann Jenő, Godina Miklós, Hanszel József, Heinrich Sándor, Heckmüller József, Hirschsohn Nándor, Horváth Alajos, Horváth Antal, Huszár Pál dr, Hutter Géza, Kelemen István, Kelemen János, Kollarics Mátyas, Kopjár Sándor, Kramer József, Kreutz Henrik, Kücsán József, özv. Márciusné, Meyer Sándor, Millhoffer Ignác, Násadi Nándor, Orbán Elek, Pártics Lipót, Práslec Sándor, Petrics Ignác, Slóger Béla, Szabó Elemér, Taussig Oszkár, Végh János, Weisz Miksa, Zrinyi Károly (Bellatine) és Zrinyi Miklós 50; Herrstein Sándor és Katona Sándor 40; Petrics Viktorné 30 s Premecz Imre és Sáfárny Károly 10—10 fillért — akiknek ez után is halás közönetel mond az elnökség.

— **Menetdíjkezdvények Szent István-ünnepé alkalmából.** Szent István-ünnepé alkalmából a déli vasút magyar állomásairól f. évi augusztus hó 17-től kezdődőleg Budapest déli vasútra mérsékelt áru menetjéti jegyek adtak ki és pedig oly módon, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két II. osztályu, a II. kocsiosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályu rendes menetjeggyel utazhatnak Budapest déli vasútra és vissza. Gyorsvonatok a megfelelő gyorsvonati jegyek váltása mellett használhatók. Ezen kedvezményes jegyek folyó évi augusztus hó 17—20 napjain, utóbbi napon legkésőbb a délelőtti órákban adnak ki. A visszautazásnak aug. hó 20-án és 21-én kell megtörténnie. A váltott menetjegyek Budapesten nem adandók le, minthogy azokat a visszautazás alkalmával is fel kell mutatni.

— **Gyász hírek.** Nagykanizsáról két halálos esetről értesülünk, melyek ott a társadalom legszélesebb rétegeiben nagy részvételt keltettek. Az egyik Sebestyén Lajos kir. tanácsos, odaváló ügyvéd, halálózásáról emlékezik meg, a másik meg Nagykanizsa város főjegyzőjének, Lengyel Lajos halálát jelenti. Mindkét férfiú Nagykanizsán nagy szerepet játszott. Sebestyén a társadalmi életben s a közügyek terén fejtett ki nagyarányú tevékenységet, amiért a kir. tanácsosi címet is elnyerte, Lengyel pedig mint főjegyző szerzett sokaság és elvülhetetlen érdemeket a város fejlesztése körül, melyek nevét felejtethetlenné teszik. Lengyel 29 évig állott a város szolgálatában, négy évvel ezelőtt jubilált, amikor 25 éves főjegyzői működését fényes ünnepek keretében megünnepelték.

— **Kisiparos kongresszus.** A Magyarországi Kisiparosok Szövetsége f. é. aug. hó 20 és 21-én Budapesten kongresszust tart szociális napirenddel. A kongresszus iránt úgy a fővárosban, mint a vidéken óriási érdeklődés nyilvánul. A fővárosból 23 egyesület jelentette részvételmét s a vidékről is nagyobb számú jelentkezések történtek. A kongresszusra a Szövetség meghívta a kereskedelmi és iparkamarákat, az Országos Ipar-

egyesületet, valamint a kereskedelemügyi kormányzatot is.

— **A csurgói tanítóképző ügye.** A somogy megyei Csurgó képviselőtestülete a napokban adta át az államnak az ottani tanítóképző-intézet számára építelt épületet. Ezzel egy meglehetősen hosszú életű tengeri kigyónak lett vége, mely már nem egy esetben tette kérdésessé az intézetnek Csurgón való maradását. A miniszternek ennek következtében újabb befektetésekre határozza el magát, mert az intézet épülete mostani keretében nem felel meg az igényeknek.

— **Országos Szent István ünnepély a Margitszigeten.** Augusztus 20 án bizonyára az utolsó helyig benépesül a főváros kies üdülőhelye a Margitsziget, s az a tábor, mely a Gyermekszanatórium ünnepén 1 koronáért megváltja a szigeti belépőjegyét, annyi-féle érdekesnél érdekesebb és látványos szórakoztatásban fog gyönyörködhetni, amelyre csak ily kivételes alkalmakkor juthat sor. Az 1 koronás jegyek érvényesek az összes mutatóványok megtekintésére, minden külön ráfizetés vagy külön jegy váltása nélkül; elkülönített terület egyáltalában nem lesz és minden látványossághoz ingyen férhet hozzá a nagyközönség.

— **Magas jutalék** mellett ügynököket, utazókat keres ablak-redőnyök elárulására Schilling Simon és Társa ablakredőny gyára, Budapest, gróf Zichy Jenő-utca 16, hová írásbeli ajánlatok és megrendelések intézendők.

— **Ügyvédjelöltek mozgalma.** Az ügyvédjelöltek országoszerle nagyarányu, országos mozgalmat indítottak a célból, hogy Székely Ferenc igazságügyminiszternek az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítása tárgyában teendő reformjavaslata némely sérelmes intézkedésének szándékolt törvényi választ megakadályozzák. Különösen sérelmes az, hogy a gyakorlati időt az ügyvédi vizsga után még további két évre szabja s hogy visszaható erővel fog birni azokra, kik már jelöltek voltak az új törvény előtt is. Ezek megállítására Budapesten folyó hó 20-án délelőtti 10 órakor a Vampetics-féle vendéglőben országos értekezletet tartanak.

— **Sorozások.** Zalavármegye alispáni hivatala által elkészített s a járási főszolgabíráknak szétküldött főszorozási tervszerint a sorozások vidékünkön a következő sorrendben fognak megtartatni: az alsó-lendvai járásban f. hó 16, 17, 19, 22—25-ik, a csáktornyai járásban f. hó 26, 27, 29, 30—31 s a perlaki járásban f. hó 27, 29—31 és szept. 1-én. Az állításkötelesek száma ezen járásokban sorrend szerint 1236, 1117 és 1132.

— **Marburgi lakodalom.** A f. évi aug. hó 7-iki számunkban »Marburgi lakodalom« cím alatti hírünkre illetékes helyről azon értesítést vettük, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy a csáktornyai határrendőrségnél 3 napig lett volna fogságban a marburgi lakodalomba készülő ama hírünkben említett két leány, épen úgy az is rosszakaratu koholmány, hogy harmadnap a körjegyző jött volna Csáktornyára és úgy vitte haza a leányokat. Ezen hírünk helytelen információ alapult, miről csak utóbb szerztünk tudomást és szívesen adunk helyet az illetékes hatóság hozzánk érkezett cáfolatának.

— **A Berlitz-nyelvtanfolyamokra** az elmúlt héten annyian jelentkeztek, hogy a tanfolyam több, mint valószínű lefoglalja Rose tanárnak minden idejét. Így most már valószínűleg a nagykanizsai paralleltanítás is egyelőre elmarad, mert a Csáktornyán

történet tömeges jelentkezések Rose tanár minden idejét lekötik. Ez az örvendés érdeklődés tisztára annak a szép sikernek a következménye, melyet Rose tanár eddigi működésével is felmutat.

— **A t. hölgyeknek** a legkedveltebb arcszépítő, mely joggal mondható páratlan, kétség-telenül a híres Földes-féle Margit-crème, mely valóban meghódította a világ hölgyközönségét. Sőt urak is használják, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, mitesztet stb. gyorsan és biztosan eltávolít, az arcot üdvévé, fiatallá varázsolja. Nemcsak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz fehérlítésére, finomítására is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. minden gyógyszerárban. Póstan küldi: Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Aradon.

— **A peronoszpora elleni védekezés.** Az országoszerle uralkodó peronoszpora veszedelemre való tekintettel megengedte a kereskedelmi miniszter, hogy a peronoszpora elleni szerek szállításánál a folyó év végéig a magyar kir. államvasutak és a helyi érdekű vasutak vonalain, a gyorsárként való szállítás s tetszés szerinti mennyiségben való feladása esetén a II. osztály díjtételei alkalmaztassanak és pedig különleges feltételek kikötése mellett. Azonkívül nevezett miniszter a többi közforgalmu hazai vasút igazgatóságának figyelmét is felhívta arra, hogy a szóban forgó védekező szerek gyorsárként való szállítása elé akadályokat ne gördítsenek s általában a peronoszpora ellen való védekezésre szolgáló szerek gyors és folytatlagos szállítására a legnagyobb gondot fordítsák.

— **Elhalasztották az utóállítást.** Az utóállítások, melyek rendes körülmények között augusztus és szeptember hónapokban szoktak megtartani, a honvédelmi miniszter intézkedésére ezúttal utóbb megállapítandó időben fognak megtartatni. Az elhalasztás a most megtartandó rendes sorozás következménye.

— **Fogorvos városunkban.** Dezső Sándor, a legjobb hírnévnek örvendő és elsórangú fogműterem tulajdonosa Budapestről, f. hó 22-én az itteni Zrinyi-szállodában pár heti tartozkodásra megérkezik. Egyben van szerencsénk a t. közönséget a mai hirdetésére is figyelemzetni.

— **Magán műtárlat.** Pompás művészi képek láthatók (olajfestmények, paszettek, akvarellek) a Baross-tér 3. sz. II. emeletén megnyitott magánmütárlaton. Mint kiállítók kizárólag csak nagynevű tárlati festők szerepelnek s a közönség itt olcsóbban szerepelhet be, mint magánál a festőnél lakásának legszebb díszét, a képet. A tárlat bármikor díjtalanul meglekinthető.

Az iskolaidény alkalmára ajánlom dúsán felszerelt

gyermekfehérnemű, gyermekharisnya, gyermekkalap, gyermekcipő

és egyéb felszerelésekből álló raktáramat a bevásárló szülők szives figyelmébe.

**Szolid kiszolgálás!
Jutányos szabott árak!**

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, maradok

Finom férfi és női fűző és csipő
párja
Box-cipő 8 K 50 fill.

Teljes tisztelettel:
Kelemen Béla.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Pređplatna čina je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini brojci koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Sveti Štefan kralj.

Ako i nebi bil svetoga življenja človek, i onda bi nam bila dužnost, da jeden den njemu posvetimo, jer kakti vladar si je zaslužil, da stujemo njegov spomenek. Jer on je mudri vladar bil i tak mudro je položil temelj Magjarskoj državi da jezeroljetni viher nije mogel ovu vništiti. Magjarska je od vremena kak je sveti Štefan živel mnogo probala, bila je velika, glasovita, ali došli su neprijatelji i pustolovili su črez ovu domovinu, svet je već mislil da Magjarske nema, da Magjarskog naroda nema i evo Magjarska je opet oživela i živi a dēnes na tēm koraku stoji, da još glasoviteša i veksša postoji, kak je negda bila. Pitam ja, jeli bi to moguće bilo, da onda od kraja na početku nebi se fundament tak naredil kak bi to zahtēvalo obstojanje jedne države? Jeli bi mogla Magjarska tak dugo i dično stajati, ako sveti Štefan nebi tak mudro položil temelj, na kojim stoji? Nebi. Magjarsku bi već zdavnja zbrisalo vrēme iz lica Europe i nastalo bi tu navēk nemira i svadje na njenim mestu, ako sveti Štefan tak spametne i mudre zakone nebi donesil, kak je donesil.

Već Svetoga Štefana otec je spazil, da tak nemore biti, da Magjarski narod navēk vojuje, stēm krv gubi i tko krv gubi podjednoma njemu prije ili potle bude konec: smrt. Tak bi to i sa magjarskim narodom bilo. Mnogi harci su ga već vtrudili i sigurno bi mu bila smrt kraj, ako božija providnost neobrne šujim na bolje. Gejza, otec Štefanov je sam prijel gori kršćansku veru, a sina je vu kršćanski veri dal odhraniti.

Domaj je najbolje.

Kuhar Ignac je bil dobro-dušni, fini dečko, izkreni prijatelj; samo to mu je bila falinga da je pajdašto i grbave noći jako ljubil. Posle jedne takve, do jutra prejahane zabave je Ignaca ov život ogaven postal i s meglenom glavom je premišljavao o jednoj vugodnoj gježdici, koju bi si on vu svojem lepom stanu sa jednom snažnom ženkom preskrbeti mogel.

Ali gdē takvo ženko vzeti?!

Jedenput je već ljubil jedno devojko, koja mu je čudstvo nē hotela vraćati, zato se jedno veselo noć odluci, da njoj to hladnoć s mačkinjom-svirkom nagradi. Nego cigani su vucilu i hižni broj zaboravili, pak su ran pod njegovem oblokom halaburili i cvigutali. Radi toga je iz svojega stana dugo nē vupal vun.

No, nego i to je već pozabljeno. Lēpo se spravi, pak ide jednako svojem dragom stricu, pred kojem je svoju ozbiljno želju odmah povedal. Taj stric je bogat i dober človek bil, koj je Naceka, poleg svih njego-

otec je još i po staroj magjarskoj navadi alduval magjarskomu Bogu, ali sin Štefan, on je već čista pu kršćanskim živel, previdele je, da kršćanska vera na svaki narod mirljivo deluje, pak je zato i vojuće magjarske prikrotil pod sveti križ i pod obrambu blažene Device Marije.

Kak je muder bil sveti Štefan to se vidi iz toga, da akoprem mu je žena nemškoga roda bila, on ipak nije prosil od Nemške kraljevsku korunu, nego od svetoga oca pape. Ako bi od Nemške prosil korunu tak bi moral daću plaćati nemškomu cesaru, ali kad mu je papa dal kraljevsku korunu, tēm je Magjarska priznana za slobodnu neodvisnu državu, koja nikomu nemora plaćati nikaj, a zvun toga se samo poleg svojih zakonih more ravnati.

Vnogo i vnogo je načinil za svoj narod sveti Štefan. Vu širenju kršćanske vere nije poznal truda. Sam je navučal naroda. Krotil je ljude te je privučaval na obdelavanje zemlje, na meštiju i da si stalni stan zidjeju. Iz stranskih zemljah je meštre dal dozvati med narod takve kakvi meštri su još tu nē bili, i tak je navučal naroda, da naj na mesto harca dela i sa dvēma rukami si priskrbi svakađnji kruh.

Glasoviti je postal Štefan na hitroma zbog toga po cēlim svētu i zato nije čudo, da kada je korucu prosil od sv. oca pape, Silvester papa je sam rekel: »Čul sam već Štefanov glas i morem reći, da ja sam samo apostolski naslednik, ali Štefan je prvi apostol.« Evo tak je govoril od njega sv. otec papa, kak onda nebi mi poštuvali njegovu spomen vezda? Stēm bolje moramo poštuvali jer je on proglašen svetim. Ako ga je papa našel vrdnim, da ga je pro-

vih pogreškah, rad imel. Stric Andraš vu Ignaca pomirli i obećali, da mu budeju povoljno devojčicu za ženku preskrbeli i to za kratko vrēme.

— Kaj očeš ti dečereć! Neodvisliv si, bogat, dober, mlad i snažen si; dobiš na svaki prst, koliko jih hoćeš.

Stric Andraš su rēć držali. Za kratko vrēme su po jedni lēpi priliki te dva mlade skup donesli, kojim se srdce zamjenito hitro plamnulo. Roditeljem se je dečko dopal, proti jedinstvenosti nē su imeli nikakov prigovor i tak su se naskorom vjenčali.

Nacek je svojo ženko već kakti zaručnicu jako obljudil, nē samo da je najboga-tešega gazde kći bila, nego jer je po domaćim odhranjena, čedna, marljiva ženska bila. Ve pako je još blaženeši bil, kad je čutil, da je ova ēpa devojčica savsem njegova.

Nu, ali to blaženstvo je nē dugo terpelo. Junacki prijatelji su ga gusto pohadjali. Nacek se je navolil domačega robstva, megnet vesele kompanije ga je vlekeli i pod zrakom važnoga dogovora su ga odvabili i duže vremena zastavili. Potlam je već on

glasi svetim, mi ga stēm bolje najdemo vrdnim jer je on bil prvi utemeljitelj Magjarskog kraljevstva, utemeljitelj jedne države, nad kojom jezeroljetni viheri nisu mogli silu zeti, nisu ju mogli zvladati.

Na den svetoga Štefana naj bude naš prvi svetec, koj iz srca dojde. Idimo se pomolit vu cirkvu dragomu Bogu i zaprosimo sv. Štefana, naj nas i on zēme vu obrambu pred Bogom, da njegov orsag, njegov narod čim srećneši postane. Naj prosi Boga sv. Štefan, da naše neprijatelje ponizi, i da ojači našu domovinu sa slogom i poslom.

Još i dēndēnes popēva narod vu cirkvi
Gde si Štefan sveti
Tēbe magjar želi?
to dēnes stēm više moremo popēvati vu ovim razvuzdanim svētu: Dojdi, dojdi Štefan sveti i popravi ovaj razvuzdani svet.

Politički pregled.

Orsačko spravišće je 6-ga držalo zadnju sednicu i to samo zato, da prevzēme od velikaške hiže nazad poslone zakonske osnove. Sada se je orsačko spravišće odgodilo do septembra 27-ga, do toga vrēmena nebudu držali orsačko spravišće.

Kak jedne novine pišeju zakon od štelinge je već gotov i kralj ga je već podpisal, tak budu sada za kratko vrēme štelinge svrsene. Barem tak nebuduju morali stari soldati prek vremena nutri ostati. Ovoga ljeta zbog vezdašnje štelinge nebudu držani veliki maneveri.

Stem više je novoga vu Horvatskoj, gdē se vezda hoće do kraja napraviti red. Koalicija se je razpala i horvatska stranka

sam rad zaostal na obed, kesnie na večerju i tak postupice na grbavo noć.

Marica si je to jedentcas šenkavala, da je Nacek po tri—čitiri dni splohot nē domaj jel, dok ni je počula klevetanje oštrih jezikov, da Nacek nē zaostaja radi osobnih poslov i važnoga dogovorenja, nego krčmarove kelnerice lēpe oči.

Kada je Marica to začula, nē je omedlēvala, zdvajala, ili srdito psuvala; nego si je zrelo premislila i da si svojega tovarosa opet obvsjoi je stvar po stihoma svojoj materi povedala, koja je pametna žena i dobra punica bila. Mati i kći su nazadnje ipak dobrog plana skuhave, samo su strpljivo na prilično vrēme čekale.

Jeden Fašenski den je Nacek svojem pajdaši opet skup obovedal pod kojem su se dogovorili, da na večer budeju jedno intimno zabavo-bala obdržali. Ob tretji vuri se svaki dimo žuril da nalogu svrši.

Kada Ignac vu sobu stupi, vidi, da si žena s rukami obraz zakrije i žuhko plače.

— Kaj ti je? — pita Nacek sbešeno — kaj se je pripetilo, zakaj se plačeš?

prava je čala vun novi program, kojega preporuča svakomu političaru na primljenje. Iz ove stranke bude jih nekoliko iz ostalo, srbsku stranku nećeju primiti med se, a pokretase takajse nećeju primiti, jer ovi najbolje larmaju, da banu tak neprilike načinju.

Chavrah Levin podban je vu Budapeštu išel, da isprosi raspuštenje horvatskoga sabora. Khuen Héderváry je k tomu privolil i za kratko vréme bude se moglo čitati da je horvatsko zemaljsko spravišće razpušćeno i da bude novo zbiranje — Khuen Héderváry ministerpredsednik sada na svojim imanju vu Héderváru se zadržava, sada više nebude javljenje predal kralju od horvatskih stvari, jer to niti nije potrebno, jer je kralj već prije primil javljenje od ministerpredsednika vu horvatskimi posli. — Zvun a za Tomašics ban hoće da čista red napravi vu Horvatskoj, hoće da nebudu horvati neprijatelji magjarom i tak nije treba novo javljenje kralju.

Kak jedne novine pišeju Dr. Unkeihäuser ministerski savjetnik je bil vu Ischlu vu kabinetskoj kancelariji i donesel je sobom od kralja podpisano pismo, poteg kojega se bude horvatsko-zemaljsko spravišće za malo vréme razpustilo. Izbori budu po priliki vu oktobru, a novo spravišće bude se vu novembru zišlo skup.

Kak jedne novine pišeju prestolonaslednik bude vu jesen došel vu Budapeštu na duže vrémjena sa celom svojom familijom.

KAJ JE NOVOGA?

— **1210 vagon šalata.** Nagykörös varoš je glasoviti od toga, da jako čudaj šalata pošle van. Ljetos od kraja apriliša od zadnjega majuša su z Nagykörösa u 20 jezer 759 metercent težine 1210 vagon frisko šalatu odpremali u Budapešt i Wienu, kaj po prilično 85 jezer korun primitaka je doneso sgotoviteljim.

— **Tajni samoubojnik.** U Temešvaru, u »Magyar király« svratištu je jeden nepoznati mladi človek nastal. Jeden kriglec pivo je prosil i onda se je zapiral u sobu i v polnoći se u glavu strelil. Jednoga lista je nazaj ostavil atresirano na redarstvo, u kojim je zamučil svoje ime i to piše, da je dvajsti lět star i amerikanskim dvojuju se žrtva ostal.

— Ah, Nacek, Nacek! gde si bil tak dugo?

— Osobni posli su me med pajdaši zadržali i pokehdob je vréme prešlo sem odmah tam i obedoval.

— Osobni posli? — Jeli je to istina Nacek?

— Strašno! Da mi takvo pitanje staviš ni sem ti još zroka dal — reče s milim pošpotanjem Ignác.

— Moguće! Ali — ako ipak . . . Vidiš, najzadnjese vréme si uvěk pod imenom važnih osobnih poslov daleko od doma. Ignác, ja dvojuju vu tvojoj ljubavi!

— Prosim te za volju Božju, naj biti takva, ne misliš kak me takve reči bantuju.

— Odprosti mi, — nego znaš slutnja pak senja.

— Slutnja, senja? Nazadnje do toga demo, da ti budem moral jednoga stanovnika kupiti.

Ignác je dalje govoril i s priličnemi argumenti svojo ženku pomiril, koja je ove zroke prividno primala.

Za kratko je tišino Ignác pretrgel:

— **Strelil je svojega gosta.** Folkmann Jakob foringaš se je u Resz Ferencz kiščavoljosiskim krčmi zabavljal. Na kratkoma se je gost s krčmarom posvadił, na kaj krčmar napre je vzel svojega revolvera, i gosta je smrtno strelil. Krčmara su uhitili.

— **Zlato u gredi.** U Braššo varašu su jednu staru hižu reztepli, i u jedai prhki gredi jedno drveno škatula našli, koja je s lenkom špagovinum bila prekvezana. U škatulji 456 komada menjše-vejše zlatne peneze su našli, koji su još iz Maria Terézia i VI. Karoly vremena ostali. Nadalje turske i papinske peneze i t. d. Vrednosti je ovih penezah kakti 15 jezer korun Ladicu med delanje je jeden inoš našel. Ovoja kinča su brččas u 1848. leta skrili, da su oko! Brašoa veliki boji bili.

— **Bura na okolici.** U Szigetvaru i na okolici je prošlim petek poslie podne med velike bure kakti pet minute orehveličina toča padala, koja je obloke potrla i ptice z drve doli vudrila. Toča je u goricah, sadovnjaku i u povrće velikoga kvara napravila. — Veliki viher je prek išel ober Kézdivásarhelja s gostim bliskanjem i strelom. Strela je nutri vudrila u telefon i stoga su 32 predplatnikom pokvaril telefon — I okoli Mateszalka varaša je u petek posliepodne i u noći veterna, deždjna bura bila sotočom. U Mateszalka, Kočord, Čaholj i Kér mestah je toča, kaj je jako riedko, i u noći padala U goricah, ali najbolje u duhanu je kvar jako veliki. — U Gönču i okolici je velika bura bila, koja je celi dan trajala. Strela je večkrat doli vudrila i jednu ženu udarila, koja je svoje dete kojila. Detetu je čudnovito, se nikaj ne pripetilo. U jedni gónčiski pojati je strela dve krave udarila, a na poljih je plastnice i drve vužgala.

— **Samoubojni občinski biro.** Pap Lőrinc mikieski občinski birovi se u svojim štali obesil. Zrok je nepoznat. Ne zdavnja je Pap jednoga imetka kupil i k tomu konca je doli išel, tak misliju, zato je to učinil.

— **Zagutjena žena.** U Petroženju su u prošlim tjednu jeden dan vjutro umoreno našli u njezin stan Székely Žuza vdovicu. Krvnik je ženu s šurcom zagutit i s rohlum na tri mestah glavu predrl. Žandari su već na tragi krvniku.

— **K drévi prevezani pastir.** U Dubravica hataru su žandari jednu ci-

ganjsku familiju vlovili, kojim člani su Remencki Janoš trinajst lět staroga pastira k drévi prevezali, zato, da njemu kože, koji su se pasli, vkradneju. Dečko je črez 24 vure bil k drévi prevezan, i već je omedleval, kada su njega žandari našli.

— **Obil ga je motorvlak.** Lassu Janoš gazda je u Aradu na motorvlak hotel gori stati, kaj bude na Radna putaval. Ali motorvlak već je bil u genenju. Lassua je odbil i jednu nogu mu je odtrgnul. Nesretan človek za kratke muke je umrl.

— **Črlena suncobrana na vježbalištu.** Soldački officeri jako dobro znaju to, da svaki general ima svoje »muhe«. Jeden na pucanje, drugi na stupnimvježbanjem, a tretji pak na nekaj drugim jaše navéke. Pri jednim regementu je ne zdavnja jeden nadgeneral svoju smotru držal. Od ovoga generala je svaki soldat znal, da mu je red-defilierung najvejša muha, tojest, na to je najvejšu brigu imel. Satnije je pojedine sprobaj; pri takvim hodu to je bitno, da u sredini stojeći baka mora navéke na jednu fix mestu gledati; ali zar je vježbališta tak velika bila, da na dalkoma je nigdi ne bilo fix mesto, iliti piknja: muštra je nikak ne dobra bila. General je već pri zadnji satnije držal. Od zadnje satnije kapitan, jeden s dobrom obrazu češki človek je van dal kommandiju.

— Satnije, paradski uhod! Pravac je on čerleni suncobran!

Negdi dalko, med gledajuće je stala jedna gospa s čerlenom suncobranom. Soldati su proti suncobrana maširali i čudnovito, uhod je jako dobru vun zišel. Za vježbanjem su skupa došli officeri, da med sobom se spominaju od mašeranja; general je navestil i hvalil kapitana. Ali je ne mogel držati, da nebi nekaj k koj del:

— I kaj bi napravili gospon kapetan onda, ako bi od onoga čerlenoga suncobrana vlastnik med hoda od svojega mesta odišel. Celi manöver bi se bil obrnul.

To je nemoguće bilo, premilostivni gospon — odgovoril je kapitan. Ona gospodja je moja supruga bila, i sam njoj zapovedal, da nek se ne gene iz mesta.

General je dalje pital:

— I kaj bi oni napravili, ako bi ja rano naproti pravca odredil hoda?

— Tamo — kazal je s belemi ruka-

— Mariška draga, s večerjom me naj čekati, moram nazaj iti.

— Opet? — reče Marica sumljivim glasom — daklem još to ne je dosta, da te ga celi dën ne bilo dimo.

— Ni je to tak srčce moje. Ne smo posla zvršili pak zato moram nazaj. Ve pako imam domaj nekaj za pisati, kada zvršim, se opet vidimo, — stëm odide vu svoju kancelarijo.

Po svršenim poslu ide u sobu, da se od svoje žene spriča, ali na mesto nje najde jedno pismo na stolu, kak dabi jo bil netko nehotomica tam zabil. Vu ruke vzeme i čita:

»Draga Marica! Ljubeznoga listeka tvojeja sem dobil, vu kojem me na pozornost opominjaš. Budem se čuval, Jako te ljubim i još bolje se blaženi čutim odkada znam, da i ti mene ljubiš. Ono vuro, koju si odredila, da se sretremo, budem točno na brigi imal. Do vidjenja te vnohiputa kušuje tvoji Miška.«

— Miška! — Kušuje Miška! — reče poparjeno Ignác. — Daklem žena me vka-

njuje? Drugem pišuje kada i gde se budu zišli? To je ne moguće! — ali ipak . . . ne, to ne trpim!

Vu tëm toga se vrata odpreju i nuter stupiju stric Andraš. Ignác jih široko pogledne i stemi rčmi prima: Stric, nesrečen sem za navék!

— To ti treba; si si sam kriv.

— Ja sem si kriv? Ja?

— Je ti! — Tvoja punica mi je sve opisala i zalo sem se požuril sim, ako je moći još kaj obraniti. Lepi si mi ttič, moreš iti ve stvojem lumpi rakom fućkat.

— To ne razmem!

— Ne razmeš? To si dostigel s tvojem razkalašnim življenjem, da te žena ostavi.

— Tojest, da ja budem njo ostavil!

— Ti očeš njo ostaviti?

— No, no! je! ar me je vkanila.

— Kaj govoriš? Pak kaj su ono za listi, koje si od onih . . . kaj ja znam kak se zoveju, pucah dobil?

— Ja sem lista dobil? Pak gde je?

— Gde je? Na sreću su jedno deset vu Marine ruke došli.

vicami naproti pravaca — tamo pak stoji s zelenom suncobranom moja punica.

General se je na to jako smeja, i svi officeri drugi. Ali kapitan za kratkoma srebernoga golera bude dobit pod svoje zvezde.

— **Kraljivi gosti.** Cumberlandijski herceg i hercegica, nadalje György Vilmoš i Agost hercegi, Mecklenburg Sverin nadherceg i njegva supruga, Mikša badenski hercega supruga i Olga hercegica su u nedelju podne u Ischl došli, da kraljsku familiju pohajaju. Gosti su na kraljevski obed bili pozvani. — Beck grof, gardakapitan je tork u Ischl došed, da kralja, na njegov osemdeset godišnji rodjendan, gratulera.

— **Zdavanje jednoga umirućega.** Demjen Šandor nadudvarski gazda kroz više letah je jako zaljubljen bil u jednu siromašku dievojicu, u Nagy Eszter. Je ne mogel nju za ženu zeti, ar njegvi roditelji su to nedopustili. Dečko je med vremenom zbetažal. U nedelju je već zadnje vure spređavjal, kada je svojim roditeljim prek dal, da mu zadnja želja to, da se s Nagy Eszterom zdava. Roditelji su prevoljili umirućemu prošnjau. Za zdavanje je još dvorila nova žena svojega betežnoga muža, ali za kratko vremena je već vdovica postala.

— **Soldatov mućec.** Miškoj Vladimír, 33. broj aradskoga regemienta kaprol je jako mućil i buhal one soldate, koji su pod njegve ruke bili. Ovi siromaški dečki su toga šintara gori javili, i proti njega iztragu pokrenuli. Soldački sud je sada sudil u ovim stvaru: Miškoja su dolidegredžerali i na dve i pol mesec držajuć rest odsudili.

— **Od ljubavi mrtev.** U Hódmezővásárhelyu Nagy Róza službenicu je njezina maćuha hotela nju zamuž dati. Nego dievojka je drugoga ljubila i vnedelju odvećer pitala njegovoga dragoga, jeli zeme nju za suprugu. Radi toga, da je ne dobiia sigurni odgovor, deset škatulj šibice je namočila u mlěku i to je pred svojim dragim izpila. Dok su nju u špital spravili, je umrla.

— **Samoubojni duhovnik.** Poleg Riva, u Móri (Francuzkiorsag) občini pred nešterem dnevni je Katherinna Hugo duhovnik, i od tamošnje missie ravnatelj med sumljive okolnosti umrl. Redarstvo je sada potvrdilo, da je duhovnik s britvom odrezal svojega šinjaka. Zroka ne poznaju.

— To mi je prvi glas. Ali dragi stric, za Boga mitoga, im je to laž i zmišljeno.

— Zabadava tajš bratić moj, punica ti je sve otkrila. Morem reći, gavalérski mi zahvaluješ za on trud skojem sem ti to dobro dušu preskrbel.

— Ja? Čitajte toga lista!

— Kakvoga lista?

— Čistiti očem to stvar.

— Pak kaj je vu tom listu?

— Mara nekvoga nepoznatoga Miško ljubi i randevu mu je dala!

— Hujj! To je kriminalna stvar! vikneju stric. To je ne moći za mućati!

— Je, respitali se budemo!

— Dobro je bratić! Gde ti je žena?

— Vu svoji hiži je. Ne pusti nuter nikoga.

Ve se sošjanje čuje i v drugem hipo stupi vu sobu Marica sa svojom mamom, koja je strica pristojno pozdravila i onda pred Ignaca stala:

— Glejte dragi zet, ove liste vam je jedna ženska pisala iz kojih sadržaja moći

— **Skoćili su iz cuga.** Pri Szentkúto, med Szedeg i Félégyháza su iz stro-poćuć cuga Kovač Gabor poljodelavec i jedna mlada dievojka van skoćili. Obvedš vu smrtno rane pritrpele.

— **Obiteljsko svadjenje.** U Magyaróvaru se je Erdős zvani stacionšef pred wienskim brzovlaku hitil. Kotaći su mu glavu rezdrobili. Kak se čuje, radi obiteljsko svadjenje se je od života razdružil.

— **Koteleksplodžeranje.** U Malaga (Španjolska) vu jedni željezni fabriki, gde željezo lievaju, se je jeden kotel eksplodžeral, od česa su četiri ljudi umrli i dvajstidva oranili.

— **Glavni sgoditak u raki.** Na brüsselski izložba veliko srećkaigranjem pred nešterem dnevni su van vlekli s 200 jezer korun glavnoga sgoditaka, iiti loza. Ali on, koj je toga loza gvinul, se je ne javil. Augustuš 9-oga nazadnje se je javil pri srećkaigranje ravnateljstvo jeden lütlichski težak, koj je povedal, da med junius 11-ga rudni-nesrećnike je bil i njegov sin. Nesrećnoga mladoga človeka su u njegovj svetešni opravi zakopali; rano vu oni opravi, kada je onda nosil, da je u Brüsselu hodil na izložbi. Stari človek je očitoval, da sglavnoim-sgoditakom van vlećena srećka (loz) — u svetešni opravi vu nutaršnji žepu je Mrtvo telo budu brščas ekshumerali.

— **Vnuk i stari japa.** Poleg Élešd, u Pošalaku 96 lét staroga Berkeš Abrisa, koj je negda glasoviti ciganjprimaš bil tam na okolici, je njegov vnuk Berkeš Janoš prepječil. Vmoritelj je skoćil

— **Soldačka nesreća.** U Sofii (Bulgaria) pondelek odvećer su mjernički soldati okno podložili, da to drugi den na jedni regementski svečanosti eksplodžeraju. Ali okno se je pred vremenom eksplodžerala i devet soldati su odmah umrli, pet soldati i jeden poručnik (hadnagy) su se jako oranili.

— **Zbili su redara.** U Budapeštu vu nedelju vnoći na Szent Janoš-trgu su Böhm Janoš, Adam György, Ferenc i Jožef težaki Szakal Béla redara na zemlju hitili i njega zbili. Redarstvo je vezda ove fajne fliće uhitilo.

— **Najstareša žena na světu.** U Pavelesko občini (Bulgaria) živi jedna Basilka zvana majkica, koja je najstareša na ovini

světu. Ona je naime u 1784. leto majuš meseca se rodila; kak to u Pavelesko občini cirkvena matica svedoći. Basilka žena je i u Magarskim orsagu hodila, kada je još mlada bila i u 125 lét i pri nas je neštere godine spređavjala u Erdělju, gde više, njezine vnuke stanuvaju. Otec njoj je bil seljak, i ona je sto lét marljivo hodila na polje delat. Kada se rodila, Bulgaria je još pod turskom bilo. Pod svoje dugo življenje je već ustanake, rate i bune živela. Jednoga sina ima poleg sebe, i to je Basilka Tivadar, koj je lakodjer već sto lét stari, ali takve jakosti ipak nema, kak mati; svoje dele zatao zvrši na polju. Stara žena, prem da ima tak veliku dobu, dobro vidi i čuje, i negda se prek seće k susedom.

— **Veliki ognji.** U Kolomea (Galicia) varasu je veliki ožen bil, koj je trideset stane uništil. — U Zomboiji vu I. fertalju od tork jutro veliki ožen traja. Ožen se iz nepazljivosti dogodil. Čudaj pernate i domaće živine su z gorele. Kvar je do vezda 40 jezer Korun. Pri ognju su Katyalek Mikloš vatrogasec i Schmidt Arpad goreće rane pritrpele.

— **Željeznička nesreća.** Med San-Francisko i Santa Rosa (Amerika) se je jeden peršonalski cug s jednom lokomotivom stresnul. Tresnanje se tak velikom jakostju pripetilo, da su trinajst ljudi umrli, a dvanajst pak su se oranili.

— **Japanska izložba u Budapeštu.** Londonsku japan izložbu tečaj zime budu iz Londona u Budapešt donesli. Naravsko, da vrte, prirodatsko okolišt, koju su japani stvorili u Londonu okoli njéne izložbe, ne moći sim donesli, ali od izložbe popularne i domaćeobrtne stran u svojim celosti budu ovdje izlagani.

— **40 jezer prazni stan.** U Berlinu (Nemskiorsag) su vezda 40 jezer stani prazni. Naime u ovim varasu se tak u velikim broju zidjeju nove hiže, i tak je fal kvarter, da stanovniki nikak ne hoćeju u starim stanju dalje biti.

— **Krvnik soldat.** U Miskolcu vu nedelju odvećer Szatala Janoš 65-ga regemienta prostnisoldat je Juhas Janoš šestnajst let staroga dečka s svojim panganelom u prse pječil. Mladenac, kada su ga u špital spravili, je umrl. Soldata su redari uhitili.

uzeti, da so to odgovori na vaše liste. To je ne moći potapšati. Vi ste prekršili prisegu, vašu ženu- moju kćer- vkanili.

Ignac se zazabil. Stric pako začudjeno gde jednoga — gde drugoga pogledne.

— To je jeden, ali imam jih još deset, glejte sem! Sve to polek vaše lumparije, klataranja i nevjernost svedoći. Dužnost mi je moju kćer od takvoga človeka daleko držati. Žal mi je da ste našo familijarno čisto ime tak pogrdili.

Ignac je stal kak slan kamen.

— Jeli si čul bratić, sinek moj dragi?

Posle toga žarkoga, familijarnoga razgovora, se je Ignac svojim stricom dogovoril, da obedva pojdeju k punici.

Drugi dan ideju izraven k Marici. Komaj su vu sobu stupili, već je pazljiva punica takaj nuter doružila.

— Kaj? Kaj? Već opet? Stoga nikaj nebude!

— Prosim vas? Mladež rado fali i Naci se popiknul, ali . . . — rećeju stric s pomirovljenjem.

— Ali . . . osobne stvari su bile ran-

devu, a siromaška žena se mogla doma plakati i tuguвати.

— Ili pak su ju batrivali Miskeci!

— Kaj? očernjivati hoćete moju kćer.

— Ovdj je dokaz! pokažeju stric lista, kojega je Naci na stolu našel.

— Kaj, dokazi? Marica, ve je se budeš respitala odnjega!

— Mama draga, kaj pak ako se Naci poboljša.

— No pak i Marici šenkamo Miškovo stvar rećeju smēs stric- pak mlado polagano skup potegneju koji su se mltlo gledali a drugi hip jeden-drugoga obinuli.

Marica i njena mati su rolu dobro igrate. Nastal je mir. Ignac je srećen i blažen bil kak nigdar, ali marljivo je dom stražil. Uvek mu je Miškova historija poglavi vrvlala. Jeden puta itak zapita Marico, kaj je o taj Miškovi stvari i tak se je po ispitavanjo zislo, da su te svi listi od nje i od njene matere smišteni, da svojega dragoga Naceka opet nazaj dobiti more.

Nato ju je Ignac skušoval i rekel: Hvala ti lepo; itak je najbolje domaj.

Gabona árak. — Ciená zítka.

mmáza	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	17 00 —
Rozs	Hrż	12 80 —
Árpa	Ječmen	12 00 —
Zab	Zob	12 60 —
Kukoricza	Kuruza nova	13 00 —
Fehér bab új	Grah beli	19 00 —
Sárga bab	› žuti	14 00 —
Vegyes bab	› změšan	13 00 —
Kendermag	Konopljenoseme	16 00 —
Lenmag	Len	24 00 —
Tökmag	Koščice	22 00 —
Bükköny	Grahorka	12 00 —

Borszéki
GYÓGY-ÉS ÜDÍTŐVIZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Borszéki

az
ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA, ANGOLKÓR és VÉRSEZEGÉNYSÉG
ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és
hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Csáktornyan:
Stráhia Testvérek
fűszer- és csemege üzlet.

877 4—30

Schmidt Ede :: zongoraterme
CSÁKTORNYA.

Ajánlja a legkitűnőbb minőségű
zongoráit.

Olcso árak! :: Becserelés!
Részletfizetés! :: Jótállás!

867 9—26

STOCK - COGNAC
MEDICINAL

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos ve-
gyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

704 29—02

A Patak-utcában (Bayer mellett)

2 lakás kiadó.

Egyenkint 3 szoba, konyha, éléskamra
pince, udvar, faház és padlás.

BECK JAKAB erdős.

Bővebbet **Kopjár Ballatnénál**
Patak-utcában.

883 1—2

Értesítés.

Van szerencsém az i. t. közönséget értesíteni, hogy **1. hó 22-én az itteni „ZRINYI” szállodába** pár heti működésre megérkezem, a mire a fogpótlásra utalt i. t. közönség szives figyelmét felhívom.
Működéseme sorozom a

szájpadlás nélküli műfogak (arany hidak), arany koronák, csapfogak, valamint az igen jól használható fogsorok úgy — kautschukban mint aranyszájpadlással —

elkészítését, és egyéb minden e szakmába vágó munkálatokat a legtartósabb és legtekélyesebb kivitelben.

Mérsékelt szabott árak!

Szives látogatást kérve, vagyok

teljes tisztelettel
DEZSŐ S.
műfog-specialista, BUDAPEST.

891 1—1

989/1910.

Hirdetmény.

Drávamagyarod község képviselő testületének megbízása folytán közhírré teszem, hogy Drávamagyarod község tulajdonát képező

„A jó vadászhoz” című korcsmája,

1910 évi augusztus hó 22-én d. e. 9 órakor Drávamagyarod községbíró házában 1911 évi január 1-től kezdődő 3 évre bérbeadatik.

Az árverési feltételek a drávacsányi körjegyzői irodában betekinhetők,
Drávacsány, 1910. évi augusztus 14-én.

Szabolcs Rezső
körjegyző.

892 1—2

Árlejtési hirdetmény.

Muraszerdahely község képviselő testületének 5/jkv. 1910 számú határozata alapján 2000 korona előirányzattal

közvágóhid építése

mondattott ki.

Ennélfogva a versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fenti munka elvállalására vonatkozó szabályszerűen felbélyegezett, lepecsételt, sértetlen és •Ajánlat a muraszerdahelyi közvágóhid építése és munkálatai• felirással ellátott zárt borítékban ajánlataikat legkésőbb **1. évi augusztus hó 28. d. e. 10 óráig** Muraszerdahely község előjáróságához nyújtsák be annál is inkább, mert a később érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlat csakis az összes munkára tehető.

Az ajánlati összeg 10 %-ának megfelelő óvadékképes értékpapír, vagy készpénz az ajánlathoz csatolandó.

A község képviselőtestülete fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szábaon választ.

Terv és egyéb feltételek a község házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Muraszerdahely, 1910. augusztus 7.

Lukmann Nándor s. k.
körjegyző.

Zsilavec Mihály s. k.
bíró.

890 1—1

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Csáktornyan

folyó évi július hó 1-vel új üzletágot honosított meg, amennyiben a már több intézetnél közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjeszteni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál **heti befizetési könyvecskére** 15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér **pótdíjat** fizeti be, mikor is 15 év eltelte után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal **1000 koronát** fizet vissza. Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam **előtt, bármikor** is netan **elhalna**, úgy **azonnal** ugyancsak **1000 korona** fizettetik ki örökösének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és ilyenkor természetesen, annyiszor egy korona és annyiszor a megfelelő pótdíj fizetendő, ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

Belépni bármikor lehet.

Vidéki befizetőknek portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk rendelkezésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld, jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

ÉRTESITES.

Ezennel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy

== GIZELLA FORRÁS ==

elnevezés alatt **oly kristálytisza erősen pezsgő kitűnően üdítő ásványvizet** hoztunk forgalomba, mely a **giesshübli vizet** is minden tekintetben **felülmulja**, a mit **kívánatra összehasonlító analysissal igazolunk.**

Az **ára** a **kiválóbb ásványvizekhez** mérten már a **fuvardíj óriási!** **különbözete** és az **üvegeknek visszaváltása** folytán **nagyon olcsó.**

Ezen **alkalikus jellegű ásványvizet** az **egészség megóvását** is **nagyban elősegíti.** A többi ásványvizekkel szemben **az az előnye is megvan,** hogy még **nehéz ó borokat sem feketít meg,** a mi **vendéglősöknek** megbecsülhetlen

Kérjük a nagyérdemű közönséget szíveskedjék ezen ásványvizzel **próbát tenni.**

Kiváló tisztelettel **GRANER TESTVÉREK.**

879 3-3